

Utfordringer ved sprengning

Fokus på utfordringer og gjennomføring av sprengnings
oppdrag i dagen

Gardermoen 08.03.2018– Tore Venåsen

Sprengnings entreprenørens utfordringer:

- * Risiko ved sprengning i det aktuelle området / RISIKO ANALYSE I PRAKSIS !
- * Sikkerhets sone rundt sprengnings området, og mulig plassering av vaktposter
- * Fremdriftsmetode
- * Krav til fremdrift ihht. kontrakt
- * Ressurs behov for trygg gjennomføring av spr. oppdrag

Planleggingsfasen - dokumentasjon:

- * Utarbeide dokumenterte planer på bakgrunn av befaring ute i felt
- * Sprengningsplan som tar for seg:
  - * Risiko avdekket under befaring
  - * Risikoreduserende tiltak som reduserer risiko til akseptabelt nivå.

Planleggingsfasen - dokumentasjon:

- * Risiko reduserende tiltak:
  - * Beskrive fjelltype og egenskaper
  - * Valg av bore dimensjon
  - * Aktuelle bor mønster
  - * Valg av sprengstoff, typer og dimensjoner
  - * Tenn midler og tenn plan
  - * Ved begrensninger, beskrive aktuell salvestørrelser
  - * Evt.

Planleggingsfasen - dokumentasjon:

* Behov for dekking – type og metoder

- * Løs opplagt stein i stuff og frie sider av salve (reduserer risiko for sprut fra stuff og frie sider i salve, samt økt knusing i disse områdene).
- * Stuff scanning (ved riktig bruk reduseres risiko sprut fra stuff betydelig).
- * Air dekk (reduserer risiko for sprut fra frie sider i salve)
- * Overdreven fordemning (reduserer risiko for topp sprut fra salve).
- * Tunge maskin matter (fanger godt opp sprut spesielt fra topp salve).
- * Not (reduserer risiko for topp sprut av mindre stein fra salve, samt holder salve ”sammen” – slipper også ut sprenggasser godt).
- * Anleggsduk (kan benyttes på flere måter, reduserer risiko for sprut av mindre fragmenter fra salve).
- * Tennere, forsinker tider i salve (reduserer risiko for topp bak/topp sprut fra salve).
- * Evt. kombinasjoner

Planleggingsfasen - dokumentasjon:

* Varsle og posteplan som inneholder

- * Behov for varsling
- * Tidspunkt for varsling
- * Hvem som har ansvar for å varsle de enkelte naboer , etater etc.
- * Kart som beskriver hvor det skal posteres under sprengning (risiko sone) der postene er inntegnet med nr 1, nr 2, nr 3, etc.
- * Beskrivelse av vaktpostens oppgaver, hvordan posten skal agere mot tredje person / publikum etc.
- * Beskrivelse av hver enkelt post sin oppgave under sprengning.

Iverksette og gjennomføre planer:

- * Det hjelper lite med godt utarbeidede risikoanalyser, sprengnings plan, og planer for å redusere risiko om de bare blir stående i perm.
- * Risikoanalyser og planer må kjent gjøres for mannskaper som skal utføre sprengningsoppdrag og de må få komme med faglige innspill før planer iverksettes og jobben startes opp!

Sprengning i praksis:

- * Bergsprengers plikter:

- * Planlegge / dokumentere salver som skal sprenges
- * Dokumentere gjennomføring av salve i salverapport etter salve er sprengt
- * Gjennomføre visuell befaring på salve etter at den er sprengt for å avdekke at salve har detonert som planlagt, og om mulig avdekke eventuell forsager i salve. Dette skal utføres før det gis klarsignal om at grave og pigge arbeider kan igangsettes.

Erfaring og fagkunnskap

- * Det er ett kjent uttrykk at god redskap er halve jobben.
- * Jeg vil nesten heller si at riktig person til riktig oppgave er mye mere en halve jobben ved sprengning.
- * Skytebas med erfaring og god fagkunnskap er avgjørende ved sprengning av de mest krevende salvene.
- * Det sikrer ett godt resultat og en tryggest mulig sprengnings hverdag for oss alle.

Forberedelse til dekking med matter

Tiltak før mattene legges på

Sikrere kobling med Nonel

Matter legges på

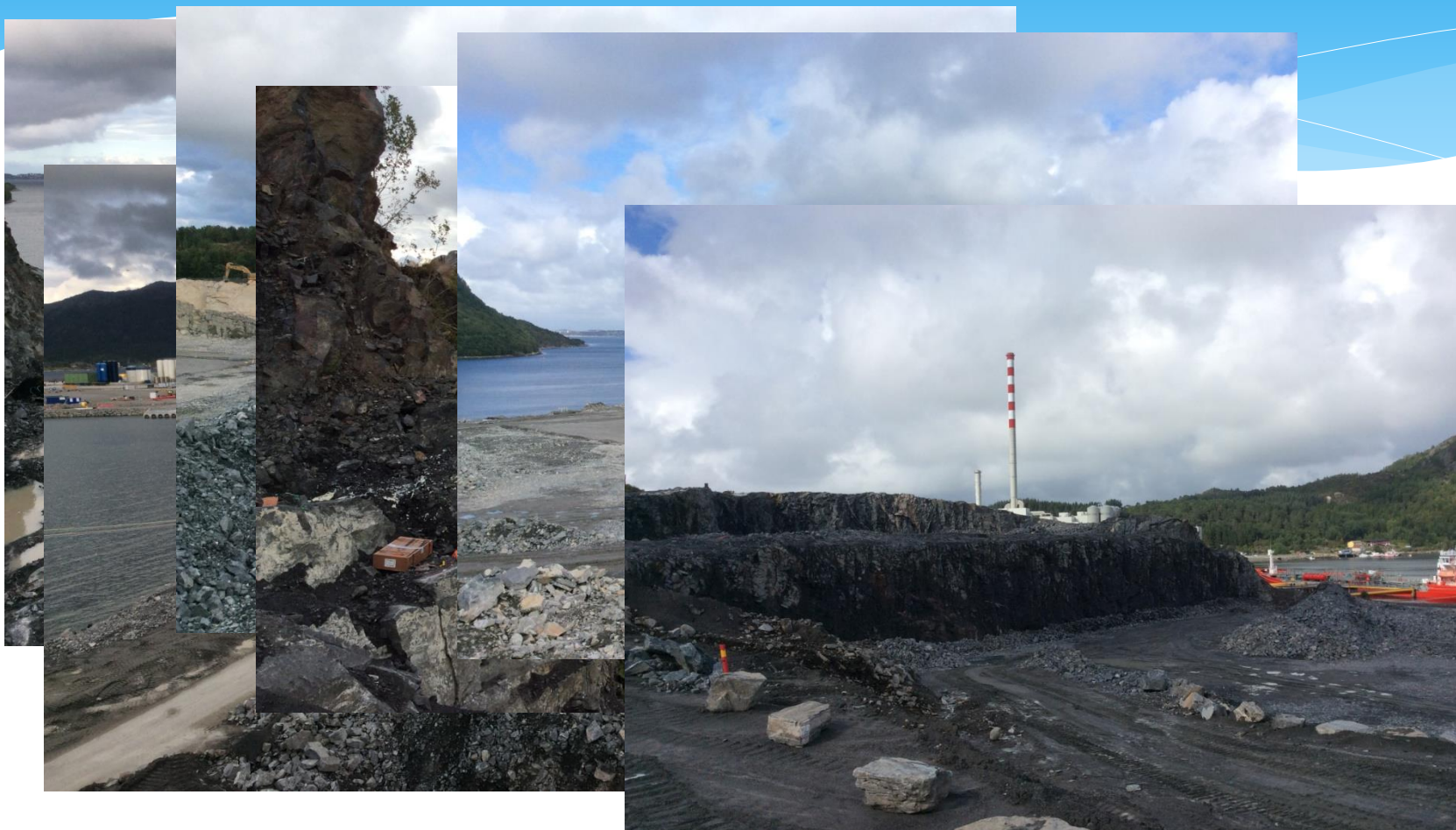
Dekking med Not

Salve med Not etter sprengning

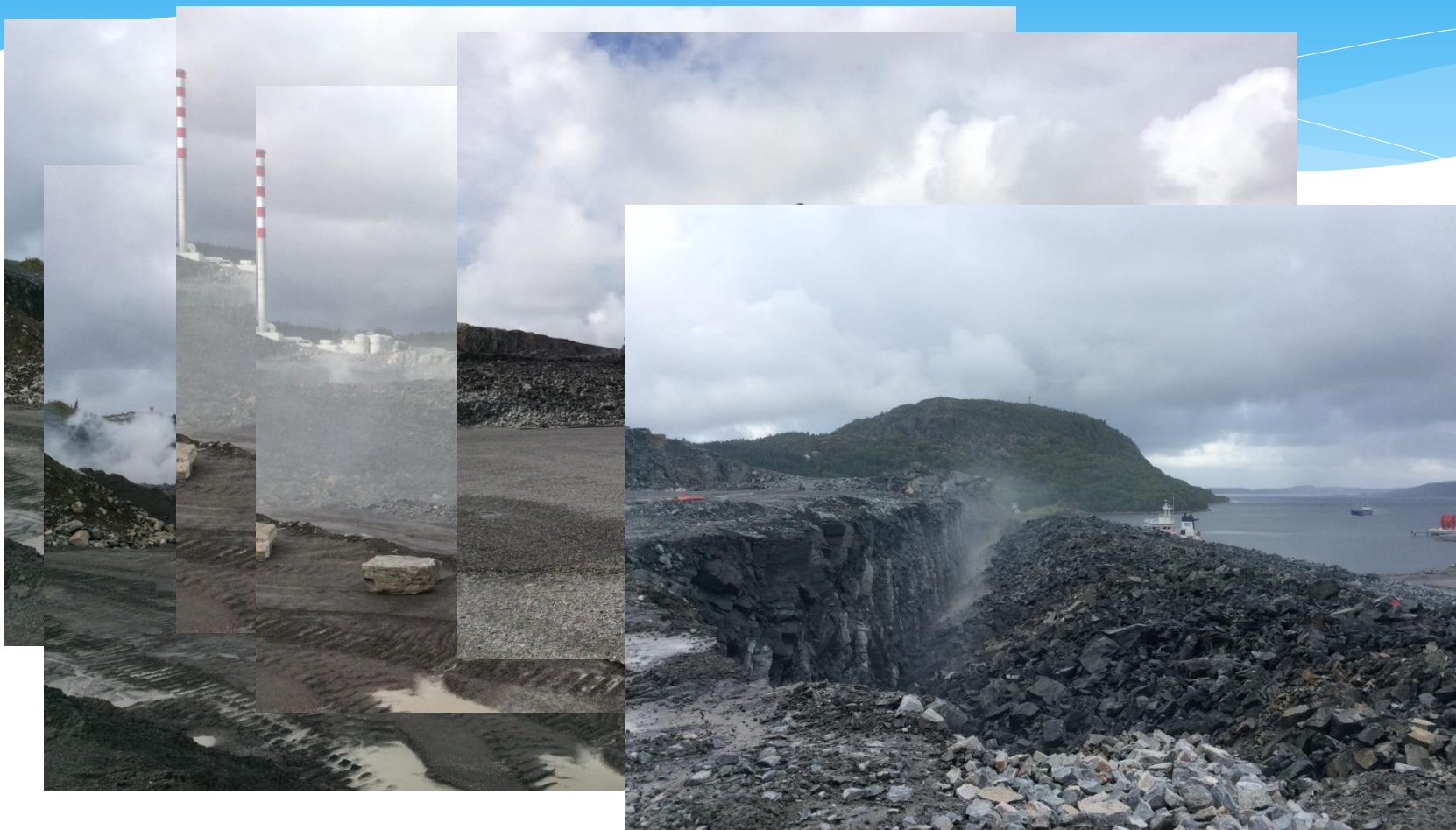

Salve Averøy

Salve Averøy

Filmer

- * [Salve Averøy 111.000 M3.avi](#)
- * [475 Averøya 100 raster.MP4](#)